

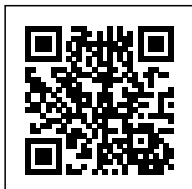
PARLAMENT ČESKÉ REPUBLIKY
POSLANECKÁ SNĚMOVNA

VII. volební období

947/0

**Vládní návrh ústavního zákona, kterým se mění ústavní zákon
č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, ve znění pozdějších ústavních
zákonů**

Zástupce předkladatele: min. pro lidská práva
Doručeno poslancům: 31. října 2016 v 15:52

V l á d n í n á v r h

ÚSTAVNÍ ZÁKON

ze dne 2016,

**kterým se mění ústavní zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky,
ve znění pozdějších ústavních zákonů**

Parlament se usnesl na tomto ústavním zákoně České republiky:

Čl. I

V čl. 97 ústavního zákona č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, odstavec 1 zní:

„(1) Nejvyšší kontrolní úřad je nezávislý orgán, který vykonává kontrolu hospodaření

- a) s veřejnými prostředky a s prostředky poskytnutými z veřejných rozpočtů a
- b) s majetkem právnických osob s majetkovou účastí státu nebo územního samosprávného celku.“

Čl. II

Účinnost

Tento ústavní zákon nabývá účinnosti prvním dnem pátého kalendářního měsíce následujícího po dni jeho vyhlášení.

DŮVODOVÁ ZPRÁVA

I. Obecná část

Návrh novely Ústavy České republiky vychází z Programového prohlášení vlády a jeho cílem je rozšířit omezený rozsah ústavních kompetencí Nejvyššího kontrolního úřadu. Návrh novely Ústavy je současně doprovázen novelou zákona č. 166/1993 Sb., o Nejvyšším kontrolním úřadu, ve znění pozdějších předpisů, která navrhované změny Ústavy konkretizuje.

1. Platná a navrhovaná právní úprava

Platná právní úprava:

Dosavadní působnost Nejvyššího kontrolního úřadu je v čl. 97 odst. 1 Ústavy omezena na kontrolu hospodaření se státním majetkem a plnění státního rozpočtu. Tato rámcově vymezená působnost je na základě čl. 97 odst. 3 Ústavy „rozpracována“ v zákoně č. 166/1993 Sb., o Nejvyšším kontrolním úřadu, a to především v § 3 tohoto zákona. Na základě stávající ústavní úpravy tedy může Nejvyšší kontrolní úřad provádět kontrolu hospodaření jiných subjektů než státu, tzn. jiných osob, včetně obcí a krajů, jen v případě, kdy hospodaří se státním majetkem, vč. finančních prostředků. Úprava obsažená v § 3 zákona o Nejvyšším kontrolním úřadu však dosavadnímu ústavnímu vymezení kompetence Nejvyššího kontrolního úřadu ne zcela odpovídá.

Navrhovaná právní úprava:

Podle čl. 18 Lidské deklarace o základních směrech finanční kontroly, která je významným a v prostředí Evropské unie všeobecně uznávaným dokumentem Mezinárodní organizace kontrolních úřadů (INTOSAI), má celá správa veřejných prostředků bez ohledu na to, zda a jakým způsobem se to odráží ve státním rozpočtu, podléhat kontrole příslušného Nejvyššího kontrolního úřadu.

V této souvislosti se považuje za vhodné uvést několik příkladů z některých evropských

zemí, které mají podobnou ústavní úpravu, která se navrhuje zavést i v právním řádu České republiky. Na základě čl. 203 Ústavy Polské republiky může Nejvyšší kontrolní komora kontrolovat hospodaření orgánů státní správy, národní banky, státem založených právnických osob a dalších organizačních jednotek státu, dále hospodaření orgánů územní samosprávy, hospodaření jimi založených právnických osob a dalších organizačních jednotek územní samosprávy a konečně také hospodaření i dalších subjektů, pokud nakládají s majetkem státu nebo územní samosprávy nebo plní finanční závazky vůči státu (ve vztahu k těmto třem okruhům subjektů, jejichž hospodaření může být předmětem kontroly, Ústava současně vymezuje i různá kritéria takové kontroly, přičemž pokud jde o územní samosprávu, posuzuje se vedle legality též racionalita a obvyklá pečlivost při nakládání s majetkem). Čl. 121 až 128 rakouské ústavy vymezují působnost Účetního dvora Rakouska ve vztahu k hospodaření federace, zemí, okresů a jejich asociací (v Rakousku existuje územní samospráva rovněž na úrovni okresů) a dalších zákonem stanovených právnických osob. Podle čl. 150 Ústavy Slovinské republiky je Účetní dvůr nejvyšším orgánem dohledu nejen nad státním rozpočtem, ale i nad veškerými veřejnými výdaji. Podle čl. 216 portugalské ústavy je Účetní dvůr nejvyšším orgánem pověřeným kontrolou legality veřejných výdajů. Podle čl. 136 španělské ústavy je Účetní dvůr nejvyšším orgánem pro kontrolu účtů a správy majetku státu a veřejného sektoru. V jiných podobách mají zajištěnu kontrolu veřejných financí nezávislými kontrolními orgány další evropské státy. V ekonomicky vyspělých státech, jako je např. Francie, vykonávají audit regionálních a místních samospráv regionální auditní dvory, které mají nezávislé postavení a podobný rozsah pravomocí jako nejvyšší kontrolní instituce ve Francii – Účetní dvůr. Ve Spolkové republice Německo má každá spolková země vlastní orgán externího finančního auditu, který úzce spolupracuje se Spolkovým účetním dvorem na principu rovnosti. Tyto orgány svoji kontrolní činnost zaměřují na to, zda veřejné výdaje splňují všechny náležitosti stanovené právními předpisy a zda byly veřejné prostředky použity hospodárně, efektivně a účinně.

Na trend směřující k širšímu rozsahu působnosti nejvyšších kontrolních institucí reaguje nově koncipované znění čl. 97 odst. 1 písm. a), které pod kontrolní působnost Nejvyššího kontrolního úřadu podřazuje hospodaření s veřejnými prostředky, kterými se podle navazující novely zákona o Nejvyšším kontrolním úřadu rozumí zejména majetek nebo dluh státu nebo územního samosprávného celku, jakož i majetek nebo dluh jiné právnické osoby, přičemž navrhovaná novela zákona o Nejvyšším kontrolním úřadu tyto jiné právnické osoby vymezuje (fakticky jde o právnické osoby veřejnoprávní povahy). Tato úprava je přitom koncipována

tak, aby bylo respektováno specifické postavení územních samosprávných celků garantované Ústavou, včetně požadavku stanoveného v čl. 101 odst. 4 Ústavy, podle kterého stát může zasahovat do činnosti územních samosprávných celků, jen vyžaduje-li to ochrana zákona, a jen způsobem stanoveným zákonem.

Vedle toho se navrhuje rozšířit kontrolní působnost Nejvyššího kontrolního úřadu i na další právnické osoby, které by mohly podléhat jeho kontrolní činnosti, a to za předpokladu, že jde o právnické osoby, v nichž má majetkovou účast stát nebo územní samosprávný celek. Takto koncipované znění ustanovení o působnosti Nejvyššího kontrolního úřadu také vyžaduje souběžnou novelizaci příslušných ustanovení zákona č. 166/1993 Sb., o Nejvyšším kontrolním úřadu, která konkretizuje okruh těchto právnických osob podléhajících kontrolní působnosti Nejvyššího kontrolního úřadu.

Nově navrhovaná úprava působnosti Nejvyššího kontrolního úřadu tedy umožní výkon jeho kontrolní působnosti nejen ve vztahu k majetku státu a státnímu rozpočtu, resp. prostředkům poskytovaným ze státního rozpočtu, jak je tomu doposud, ale i ve vztahu k majetku dalších právnických osob, a to zejména k jejich hospodaření především s veřejnými prostředky, kde by kontrola měla být spíše flexibilnější s tím, že další podrobnosti stanoví prováděcí zákon.

Návrh na rozšíření působnosti Nejvyššího kontrolního úřadu je současně jedním z prostředků realizace cílů, které sledují ozdravení veřejných financí a dosažení vyrovnanosti veřejných rozpočtů, což jsou bezpochyby stěžejní obecné atributy celospolečenského zájmu v současné době. Kromě toho přispěje rovněž k naplnění dalšího předmětu veřejného zájmu, a to zájmu na dosažení zásadně vyšší míry transparentnosti v oblasti veřejných zakázek a snížení prostoru pro korupci ve veřejném sektoru.

Činnost Nejvyššího kontrolního úřadu nevyústí ve zjednávání nápravy zjištěných nedostatků, neboť se jedná o orgán bez exekutivní pravomoci. Nejvyšší kontrolní úřad je orgánem vyhledávacím, jehož úkolem je upozorňovat na existující problémy. Jeho činnost tak představuje významnou zpětnou vazbu, která slouží Parlamentu České republiky, vládě, popřípadě dalším orgánům veřejné moci, včetně orgánů územních samosprávných celků, a všem občanům jako informační zdroj, zda jsou při hospodaření s veřejnými financemi dodržovány zákony. Vyhodnocení jeho zjištění je tak významným podkladem pro případné přijetí opatření, ať už ze strany zákonodárného sboru nebo exekutivních orgánů, směřujících ke zlepšení situace v dané oblasti a signály Nejvyššího kontrolního úřadu o negativních zjištěních na úseku hospodaření s veřejnými financemi jsou v současné době pro jejich

ozdravení nanejvýš žádoucí.

Nově předkládaný návrh zákona reaguje na dosavadní průběh přijímání legislativních návrhů, které měly za cíl výše uvedené posílení působnosti Nejvyššího kontrolního úřadu, ale nedošlo k jejich přijetí. V tomto volebním období byly projednávány dva samostatně předkládané návrhy zákonů – jednak poslanecký návrh zákona, kterým se mění zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, ve znění pozdějších ústavních zákonů (sněmovní tisk č. 43) a na něj navazující vládní návrh zákona, kterým se mění zákon č. 166/1993 Sb., o Nejvyšším kontrolním úřadu, ve znění pozdějších předpisů (sněmovní tisk č. 610), který navrhovanou změnu Ústavy prováděl. Uvedené návrhy zákonů nakonec nebyly přijaty. Jak již výše zmíněno, nově navrhovaná změna Ústavy je předkládána současně s návrhem zákona, kterým se mění zákon č. 166/1993 Sb., o Nejvyšším kontrolním úřadu, ve znění pozdějších předpisů, a oba tyto návrhy zároveň reflektují průběh legislativního procesu a proběhlou diskuzi v rámci Parlamentu České republiky nad výše uvedenými sněmovními tisky.

2. Soulad navrhované právní úpravy s ústavním pořádkem České republiky, s mezinárodními smlouvami, jimiž je Česká republika vázána

Návrh novely Ústavy upravující působnost Nejvyššího kontrolního úřadu je v souladu s ústavním pořádkem České republiky, neboť jde pouze o nezbytný ústavní základ pro novelu zákona o Nejvyšším kontrolním úřadu, která bude muset respektovat příslušná ustanovení Ústavy, tzn. obecně, pokud jde o výkon kontrolní působnosti jako takové, především čl. 2 odst. 3 a 4 Ústavy, a v případě kontroly obcí a krajů, pak rovněž čl. 101 odst. 4 Ústavy. Pokud jde o návrh na rozšíření působnosti kontrolní činnosti Nejvyššího kontrolního úřadu na územní samosprávné celky, pak návrh plně koresponduje s ústavně zajištěnou samostatností těchto celků, neboť splňuje podmínky stanovené čl. 101 odst. 4 Ústavy, podle kterého může stát zasahovat do činnosti územních samosprávných celků pouze, vyžaduje-li to ochrana zákona, a jen způsobem stanoveným zákonem. Návrh si klade za cíl přispět k dosažení vyrovnanosti veřejných rozpočtů jako jednoho z prioritních úkolů vlády, a to v daném případě rovněž precizním dodržováním zákonů upravujících rozpočtovou kázeň. Kontrola dodržování těchto zákonů ze strany Nejvyššího kontrolního úřadu u územních samosprávných celků tak bezesporu napomůže jejich ochraně a rozšíření působnosti Nejvyššího kontrolního úřadu navrhované v novém čl. 97 odst. 1 tak není v rozporu s ústavním pořádkem.

Dále, pokud jde o navrhované rozšíření působnosti ve vztahu k obcím a krajům, územní

samospráva patří (i podle judikatury Ústavního soudu) mezi tzv. podstatné náležitosti demokratického právního státu podle čl. 9 odst. 2 Ústavy, jejichž změna je nepřípustná. Navrhované rozšíření působnosti Nejvyššího kontrolního úřadu však jejich změnu nepředstavuje. Ostatně ani samotný výkon působnosti Nejvyššího kontrolního úřadu spočívající v kontrole hospodaření obcí a krajů, tzn. v kontrole části jejich samostatné působnosti (samosprávy), a to z hlediska souladu tohoto hospodaření se zákony, nebude znamenat zásah do činnosti územní samosprávy, jehož podmínky jsou stanoveny v čl. 101 odst. 4 Ústavy (a proti němuž by obec či kraj mohly případně podat např. ústavní stížnosti podle čl. 87 odst. 1 písm. c) Ústavy). Výsledkem kontroly, která bude omezena výlučně na oblast ochrany zákona, resp. zákonosti, totiž bude „pouze“ kontrolní závěr (§ 4 odst. 4 zákona č. 166/1993 Sb.), který však nebude mít na majetkoprávní úkony, které budou předmětem kontroly, žádný vliv, tj. nebude představovat žádný bezprostřední zásah do činnosti územní samosprávy a není tedy v rozporu s ústavně zaručenou autonomií výkonu územní samosprávy.

I nadále platí, že dozor nad výkonem samostatné působnosti obcí a krajů vykonává Ministerstvo vnitra, které jediné má možnost provádění aktů obcí a krajů přijatých v samostatné působnosti pozastavit a navrhnout jejich zrušení soudu.

Navrhované právní úpravy rozšíření kontrolní působnosti Nejvyššího kontrolního úřadu se týká mezinárodní smlouva, která je součástí právního řádu České republiky, a to Evropská charta místní samosprávy publikovaná ve sdělení Ministerstva zahraničních věcí pod č. 181/1999 Sb. Pro navrhovanou právní úpravu je relevantní čl. 8 citované Evropské charty, který upravuje „Správní dozor nad činností místních společenství“. Návrh je v souladu se zásadami tohoto dozoru, a to že

- dozor nad místními společenstvími lze vykonávat jen tak a v takových případech, jak to stanoví ústava nebo zákon,
- jakýkoli správní dozor nad činností místních společenství běžně usiluje pouze o zajištění souladu se zákonem a ústavními zásadami; u úkolů, jejichž plnění bylo na místní společenství přeneseno, však mohou vyšší orgány vykonávat dozor, i pokud jde o vhodnost zvolených prostředků,
- správní dozor nad místními společenstvími se vykonává tak, aby se zajistilo, že zasahování kontrolujícího orgánu je přiměřené významu zájmů, které má chránit.

Současně je třeba připomenout již zmíněnou tzv. Lidskou deklaraci z r. 1977 přijatou na

půdě Mezinárodní organizace kontrolních úřadů (*International Organization of Supreme Audit Institutions - INTOSAI*). V této organizaci se sdružují od r. 1953 nejvyšší kontrolní instituce téměř všech členských zemí OSN (v současné době tato organizace sdružuje na 200 nejvyšších kontrolních institucí, z toho zhruba padesát z Evropy). Na IX. kongresu této organizace konaném v Limě v roce 1977 byl přijat dokument nazvaný *Limská deklarace o základních směrech finanční kontroly*. Byly v něm doporučeny zásady pro formování nejvyšších kontrolních institucí, které platí dodnes (v r. 2007 byly doplněny tzv. mexickou deklarací). Podle čl. 18 odst. 3 Limské deklarace mají všechny finanční operace s veřejnými prostředky bez ohledu na to, zda a jakým způsobem se to odráží ve státním rozpočtu, podléhat kontrole příslušného Nejvyššího kontrolního úřadu. Podle čl. 21 Limské deklarace mají mít nejvyšší kontrolní úřady pravomoc uskutečňovat důkladnou kontrolu veřejných zakázek, a to nejen regulérnosti vynaložených plateb, ale i hospodárnosti jejich provádění a prověření jejich jakosti. Podle čl. 23 a 24 Limské deklarace mají kontrole nejvyššího kontrolního úřadu podléhat soukromoprávní subjekty, pokud se na nich podstatně podílí stát, a dále používání subvencí poskytovaných z veřejných prostředků a v případě vysokého podílu subvencí hospodaření celé subvencované instituce, přičemž zneužití subvencí má mít za následek jejich vrácení.

Limská deklarace sice nemá povahu mezinárodní smlouvy ani jiného právně závazného pramene mezinárodního práva, je nicméně asi nejdůležitějším mezinárodně respektovaným dokumentem v dané oblasti obsahujícím obecný standard postavení a působnosti nejvyšších kontrolních institucí. Navrhovaný ústavní zákon tak rozšířením působnosti Nejvyššího kontrolního úřadu dále přibližuje naši právní úpravu tomuto standardu.

Předložený návrh je vzhledem k výše uvedenému v souladu s mezinárodními smlouvami, jimiž je Česká republika vázána.

3. Zhodnocení souladu navrhované právní úpravy s právem Evropské unie

Předložený návrh ústavního zákona se netýká práva Evropské unie, předmět úpravy spadá do výlučné působnosti každého členského státu Evropské unie, návrh tak není ani v rozporu se závazky, vyplývajícími pro Českou republiku z členství v Evropské unii, zejména se Smlouvou o přistoupení České republiky k Evropské unii, s obecnými zásadami práva Evropské unie ani s judikaturou Soudního dvora Evropské unie.

4. Předpokládaný hospodářský a finanční dopad navrhované právní úpravy na státní rozpočet, ostatní veřejné rozpočty, na podnikatelské prostředí České republiky, sociální dopady, včetně dopadů na rodiny a na specifické skupiny obyvatel

Přijetí navrhované úpravy rozšíření kontrolní působnosti Nejvyššího kontrolního úřadu si nevyžádá finanční náklady na státní rozpočet; vyvstane-li v této souvislosti potřeba personálního rozšíření úřadu nebo jeho materiálně-technické základny, budou takto zvýšené náklady řešeny v rámci rozpočtové kapitoly 381 – Nejvyšší kontrolní úřad, aniž by došlo k navýšení finančních prostředků této kapitoly.

Návrh představuje pouze možnost Nejvyššího kontrolního úřadu provádět kontroly u širšího okruhu subjektů, které budou vybírány a zařazovány do plánu kontrolní činnosti Nejvyššího kontrolního úřadu podle stávající praxe sestavování tohoto plánu v souladu s § 17 zákona o Nejvyšším kontrolním úřadu, tj. na základě podnětů vycházejících z vlastní kontrolní činnosti Nejvyššího kontrolního úřadu, podnětů od Poslanecké sněmovny, Senátu, orgánů těchto komor a vlády.

Návrh ústavního zákona nemá dopady na rozpočty krajů a obcí. Naopak v případě přijetí úpravy rozšiřující kontrolní působnost Nejvyššího kontrolního úřadu lze předpokládat větší tlak na řádné využívání veřejných prostředků obcemi a kraji a tím i vytvoření předpokladů pro úsporu v rámci těchto rozpočtů.

Případné neúměrné zatěžování kontrolovaných subjektů je eliminováno povinností stanovenou v § 22 odst. 2 písm. b) zákona o Nejvyšším kontrolním úřadu šetřit práva a právem chráněné zájmy kontrolovaných osob.

5. Předpokládané sociální dopady a dopady na životní prostředí

Navrhovaná úprava nebude mít sociální dopady ani dopady na životní prostředí.

6. Zhodnocení platného právního stavu a dopadů navrhovaného řešení ve vztahu k zákazu diskriminace a ve vztahu k rovnosti mužů a žen

Navrhovaná právní úprava nemá vliv na rovné postavení mužů a žen a nezakládá žádnou diskriminaci jednotlivců nebo skupiny fyzických osob.

7. Závěrečná zpráva z hodnocení dopadů regulace (RIA)

Závěrečná zpráva z hodnocení dopadů regulace není v tomto případě provedena, neboť navrhovaná legislativní změna je návrhem ústavního zákona, u kterého se podle bodu 3.8 kapitoly 3 Obecných zásad pro hodnocení dopadů regulace závěrečná zpráva z hodnocení dopadů regulace (RIA) nezpracovává.

II. Zvláštní část

K čl. I

Nové znění odstavce 1 v čl. 97 Ústavy ve srovnání s nyní platnou úpravou rozšiřuje kompetence Nejvyššího kontrolního úřadu tak, aby pod jeho kontrolní působnost bylo nově zařazeno i hospodaření s majetkem územních samosprávných celků jako právnických osob nakládajících s veřejnými prostředky, přičemž kontrola bude zaměřena na dodržování zákonů při tomto hospodaření, a dále hospodaření s majetkem právnických osob, v nichž má majetkovou účast stát nebo územní samosprávný celek. Nepředpokládá se přitom ale, že by tím měl být dotčen (zúžen) stávající rozsah působnosti Nejvyššího kontrolního úřadu konkretizovaný v § 3 odst. 2 písm. b) zákona č. 166/1993 Sb., podle kterého vykonává již dnes tento orgán kontrolu u právnických (a také u fyzických) osob, hospodaří-li se státním majetkem, jimiž jsou např. státní podniky a státní fondy, ale, jak vyplývá i z kontrolních závěrů, v zásadě jakékoliv právnické a fyzické osoby, a to včetně územních samosprávných celků.

Nové znění čl. 97 odst. 1 se navrhuje na základě průběhu dosavadních projednávání předchozích legislativních návrhů na změnu Ústavy rozšiřujícím kontrolní působnost Nejvyššího kontrolního úřadu, v Parlamentu České republiky. Oproti původním návrhům na změnu tohoto ustanovení není tolik kazuistická a lépe odpovídá normativnímu textu Ústavy, přičemž zachovává zamýšlený okruh oblastí, v rámci kterých by měl Nejvyšší kontrolní úřad vykonávat svoji působnost.

Na navrhovanou změnu Ústavy navazuje souběžně předložený návrh zákona, kterým se mění zákon č. 166/1993 Sb., o Nejvyšším kontrolním úřadu, ve znění pozdějších předpisů, dle kterého se veřejnými prostředky rozumí majetek nebo dluh státu nebo územního samosprávného celku, jakož i majetek nebo dluh jiné právnické osoby, přičemž zákon o Nejvyšším kontrolním úřadu stanoví, o které právnické osoby, a to veřejnoprávní povahy, jde. Vedle toho se veřejnými prostředky rozumí také prostředky Evropské unie nebo jiné prostředky ze zahraničí poskytnuté státu na základě mezinárodní smlouvy.

Naproti tomu prostředky poskytnutými z veřejných rozpočtů se podle navrhované změny zákona o Nejvyšším kontrolním úřadu rozumí prostředky poskytnuté ze státního rozpočtu, ze státních finančních aktiv, ze státního fondu, z rozpočtu územního samosprávného celku nebo Regionální rady regionů soudržnosti na základě rozhodnutí, smlouvy nebo jiného

právního jednání fyzické nebo právnické osobě jako příjemci, zejména formou dotace, subvence, grantu, návratné finanční výpomoci, příspěvku, daru, nebo formou prominutí daně, poplatku a jiného obdobného peněžitého plnění a dále prostředky, za které stát, územní samosprávný celek nebo Regionální rada regionu soudržnosti ručí.

Na navrhovanou úpravu čl. 97 odst. 1 písm. b) reaguje bližší konkretizace okruhu těchto právnických osob v návrhu § 3a odst. 3 návrhu novely zákona o Nejvyšším kontrolním úřadu.

V této související novele zákona je obsažena i zvláštní úprava týkající se kontroly hospodaření obcí a krajů.

Výsledkem kontroly prováděné Nejvyšším kontrolním úřadem je „pouze“ kontrolní závěr jakožto písemná zpráva obsahující shrnutí a vyhodnocení skutečností zjištěných při kontrole podle zákona č. 166/1993 Sb. (§ 4 odst. 3 tohoto zákona), který neznamena žádný bezprostřední zásah do činnosti územní samosprávy ve smyslu pozastavení účinků či snad dokonce rušení majetkoprávních úkonů, o kterých rozhodly samosprávné orgány, ale „jen“ zaujetí stanoviska ke kontrolovaným skutečnostem.

Tak jako může Nejvyšší kontrolní úřad v případě hospodaření se státním majetkem kontrolovat nejen činnost samotných státních orgánů jako organizačních složek státu, ale i právnické (a fyzické) osoby, které s tímto majetkem nakládají (§ 3 odst. 1 a 2 zákona č. 166/1993 Sb.), měl by mít obdobnou pravomoc i ve vztahu k majetku územních samosprávných celků, tzn., že by mohl kontrolovat např. i hospodaření jimi na základě zákona o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů zřizovaných organizačních složek a příspěvkových organizací, a to opět jen z hlediska jeho souladu se zákony.

Pokud jde o kontrolu hospodaření se státním majetkem na úrovni obcí a krajů, např. pokud jde o finanční prostředky poskytované jednotlivými ministerstvy na konkrétní projekty, nedochází navrhovanou právní úpravou ke změnám oproti stávajícímu stavu.

Návrh na rozšíření kontrolní působnosti Nejvyššího kontrolního úřadu vedle územních samosprávných celků rovněž na další právnické osoby veřejnoprávní povahy a na ty, v nichž má účast stát nebo územní samosprávný celek, a jejich hospodaření s veřejnými prostředky vychází z potřeby usměrnit nakládání s těmito prostředky tak, aby nedocházelo v zájmu stabilizace veřejných rozpočtů k jejich nehospodárnému a neúčelnému vynakládání. Konkretizaci této nové působnosti Nejvyššího kontrolního úřadu se navrhuje podrobněji rozvést v novele zákona o Nejvyšším kontrolním úřadu.

K čl. II

Účinnost novely Ústavy se navrhuje k prvnímu dni pátého kalendářního měsíce následujícího po jeho vyhlášení. Takto stanovené datum zohledňuje čas nezbytný k projednání návrhu a současně i potřebnou legisvakanční lhůtu k praktické realizaci navržených změn.

V Praze dne 24. října 2016

Předseda vlády:

Mgr. Bohuslav Sobotka v. r.

Ministr pro lidská práva, rovné příležitosti a legislativu
a předseda Legislativní rady vlády:

Mgr. Jiří Dienstbier v. r.

**PLATNÉ ZNĚNÍ DOTČENÝCH ZÁKONŮ S VYZNAČENÍM NAVRHOVANÝCH
ZMĚN A DOPLNĚNÍ**

**PLATNÉ ZNĚNÍ ÚSTAVNÍHO ZÁKONA Č. 1/1993 SB., ÚSTAVA ČESKÉ
REPUBLIKY, S VYZNAČENÍM NAVRHOVANÝCH ZMĚN A DOPLNĚNÍ**

***

HLAVA PÁTÁ

Nejvyšší kontrolní úřad

Čl. 97

~~(1) Nejvyšší kontrolní úřad je nezávislý orgán. Vykonává kontrolu hospodaření se státním majetkem a plnění státního rozpočtu.~~

(1) Nejvyšší kontrolní úřad je nezávislý orgán, který vykonává kontrolu hospodaření

- a) s veřejnými prostředky a s prostředky poskytnutými z veřejných rozpočtů a**
- b) s majetkem právnických osob s majetkovou účastí státu nebo územního samosprávného celku.**

(2) Prezidenta a viceprezidenta Nejvyššího kontrolního úřadu jmenuje prezident republiky na návrh Poslanecké sněmovny.

(3) Postavení, působnost, organizační strukturu a další podrobnosti stanoví zákon.

***